

1 ОКТОМВРИ — ПРЕПОДОБНИ РОМАН СЛАДКОПЕВЕЦ

Преподобни Роман живял през петия и през първите десет години на шестия век.

Той бил клисар в цариградската църква «Св. София». Бил неграмотен, но се отличавал с добродетелен живот и с ревност към Църквата

Цариградският патриарх Евтимий (489—495) го обикнал за кротостта и благочестието му.

На това завидели някои църковни служители. При смивали му се, че бил неук. Казвали му, че щом не знае да чете, няма прав и да служи заедно с тях в храма.

За да го огорчат още повече, те направили опит да го изложат.

На тържествената вечерня срещу Рождество Христово, в присъствие на императорското семейство и на огромно множество богомолци, те з вели Роман в средата на храма и му дали богослужерна книга да чет Роман нищо не можал да прочете. Засрабил се.

След службата той останал сам в просторния храм. Застанал на колене пред иконата на св. Богородица, молел се и плакал дълго.

Късно през нощта, уморен от дългата и пламенна молитва, задрямал. Насън му се явила Божията Майка и му дала свитък. Заповядала му да го изяде. Пробудил се, изпълнен с неизказана радост. Почувствувал, че разбира Свещеното Писание и че душата му е пълна с дълбока мъдрост. Със сълзи на очи благодарил на своята небесна Учителка.

Рано на другия ден с весело сърце той отишъл в храма. По време на светата Литургия, когато църковните служители трябвало подред да пеят, той застанал на средата и със сладък глас запял: «Днес Дева ражда Свр̀хестествения и земята поднася пещера на Непристъпния. Ангели с пастири славословят, а мъдреци със звездата пътешествуват, защото заради нас се роди Отроче младо — Предвечният Бог!»

Патриархът с почуда слушал песента. Когато Роман престанал да пее, извикал го при себе си и го запитал, откъде е научил тая дивна песен. Роман разказал как го просветила небесната Учителка.

Църковните служители се засрамили от своята постъпка и поискали прошка.

Патриархът ръкоположил Роман за дякон. И той почнал да учи тия, които по-рано го укорявали в невежество.

Св. Роман написал много кондаци, които и сега се пеят в църква.

В 510 г. той починал в дълбока старост.

Светата Църква го възхвалява, като го нарича «сладкогласен». Тя му пее:

«Романе премъдри, като си се украсил от младини с божествените добродетели на Духа, станал си пречестно украшение на Христовата църква. Блажени, с пение ти си я украсил прекрасно!» «С мъдри учения и прекрасни песнопения ти обилно храниш мислите ни и ни изпълваш с божествена сладост, Романе сладкогласни!»